

A partir de l'estiu del 2007 els governs dels països més importants del món, a través de les cimeres del G20, intentaren de posar-se d'acord per evitar els abusos que, segons ells, havien menat a la crisi financera més important de les darreres vuit dècades. Era quan el president espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, deia que aquestes convulsions —a les quals atribuïa bàsicament un origen nord-americà, provinents de l'esclat de les hipoteques d'alt risc— dins l'estat espanyol només causaven una lleugera desacceleració econòmica de la qual “sortiríem reforçats” a curt termini. El president de la Comissió Europea, Durão Barroso, quasi tan optimista com el president espanyol, assegurava que s'havia acabat la impunitat dels qui ens havien conduït a la crisi financera i que els governs no consentirien mai més res de semblant. Menys de tres anys després, l'euro es veu sotmès a una operació especulativa en massa per part de grans inversors financers que han deixat en un atzucac la moneda europea i tot el futur econòmic de la UE, que han obligat tots els països europeus a implantar serioses mesures de reducció del dèficit i que han mostrat a Zapatero la debilitat de la seva posició. Aquell capitalisme salvatge que no havia de tornar es manté tan actiu com sempre.

Qui són aquests especuladors? El primer ministre grec, Geòrgios Papandreu, no en té cap dubte. El febrer passat ordenà al Centre d'Intel·ligència del país (EYP) que investigués l'origen de les operacions especulatives contra Grècia. El resultat de la investigació identificava quatre grans gestores de fons d'alt risc: les nord-americanes Moore Capital, Fidelit International i Paulson & Co, i també Brevan Howard, que té seu al Regne Unit. Hi hagué desmentiment per part de l'entitat britànica, però el fet cert és que Papandreu hi insisteix i la setmana passada suggeria que la gran banca nord-americana d'inversió podia ser al darrere de les operacions especulatives financeres que han situat l'euro en una posició de màxim risc, amb l'amenaça d'avortar la recuperació econòmica almenys en alguns països europeus, entre els quals hi ha els més febles: Grècia, Irlanda, Portugal i, naturalment, Espanya.

EL TEMPS

Els atacs dels especuladors financers han menat l'euro a un atzucac.

El triomf del capitalisme salvatge

Les grans operacions especulatives contra l'euro porten a una degradació de l'estat del benestar europeu.

La cancellera alemanya, Angela Merkel, també s'ha mostrat irritada amb els especuladors internacionals. Els darrers mesos, ha manifestat unes quantes vegades que cal regular més les transaccions de productes financers. És de la mateixa opinió el president francès, Sarkozy. Però les coses no són tan fàcils. El mes de març passat, quan la idea ja corria com una certesa de futur entre els governs europeus, el secretari del Tresor dels Estats Units, Tim Geithner, va fer saber que una cosa com aquesta podria significar una "ruptura transatlàntica" perquè podria deixar els fons d'inversió nord-americans gairebé fora dels mercats europeus. Més o menys en el mateix sentit s'han expressat inversors londinencs que veuen tal possibilitat com la porta oberta a un conflicte diplomàtic seriós entre la Unió Europea i els Estats Units.

Efectivament, la setmana passada la UE, a través de l'Ecofin –reunió dels ministres d'Economia i Finances dels

països membres–, va aprovar mesures per establir un futur "marc de control i de supervisió" de l'actuació dels fons d'alt risc. Significativament, el nou ministre britànic, George Osborne, es va desmarcar dels seus col·legues continentals; cal tenir en compte que entre el 70% i el 80% d'aquests fons europeus es concentren a Londres. Ara, les mesures proposades s'hauran de negociar al Parlament Europeu. Caldrà esperar, però fins i tot si s'aproven hi ha el dubte de si serviran per a res. És pertinent de recordar què va dir Merkel el mes de març, quan els sindicats alemanys li demanaven que s'imposàs l'única mesura vertaderament efectiva: gravàmens als moviments financers. La cancellera, tot i reconèixer que podria ser una mesura efectiva, no la veia factible pels recels internacionals i, en general, sobre les mesures de control dels operadors financers d'alt risc, va sentenciar que cap mesura d'aquesta mena que no s'implantàs a tot el món "no tindria efectivitat".

Conseqüències. El difícil món de les operacions especulatives financeres és mal d'entendre. Però les conseqüències pràctiques tothom les entén perfectament. Tots els països de la UE han hagut d'aplicar mesures de xoc per poder encarar el deute, per gastar menys i per ingressar més. Com que l'activitat econòmica continua essent feble, no és pas probable que a curt termini hi hagi més ingressos. Per tant, inexorablement en alguns països s'haurà de reformar el sistema fiscal per recaptar més. Això passa a l'estat espanyol, per exemple, on les contínues insinuacions per part del govern en aquest sentit són l'avantsala d'una pujada segura dels impostos. D'una altra banda, tots els membres de la UE es troben obligats a retallar despeses. I com que cap membre no vol afaitar, per exemple, la despesa militar, la cosa més fàcil i segura és clavar tisorada sobre la despesa social, d'una manera o d'una altra.

El resum de tot plegat és prou senzill. El capitalisme salvatge torna triomfar. Doblement. Primerament, perquè els grans mercats internacionals on es mouen els taurons dels fons d'alt risc romanen encara fora del control governamental i, en segon lloc, perquè, a causa de les turbulències causades pels seus atacs a l'euro, la recuperació econòmica amenaça d'allargar-se i perquè l'estat del benestar en alguns països d'Europa ha rebut una queixalada forta.

Miquel Payeras

FiraMerCAT

de tot

CAT

GIRONA
del 4 al 6 de juny de 2010
de 10 a 20 h Palau de Fires

www.detotcat.cat

Organitza:

Ajuntament de Girona

Generalitat de Catalunya

Fira de Girona

Col·labora:

Diputació de Girona
221 municipis

Consell Comarcal del Gironès

INVITACIÓ
PER A DUES PERSONES

del 4 al 6 de juny de 2010
de 10 a 20 h GIRONA Palau de Fires

On tot el que es ven parla català

salut, ALIMENTACIÓ, cerveses, caves i vins, NOVES TECNOLOGIES, articles de regal, artesanía, mòbils, ELECTRODOMÈSTICS, papereria, GPS, roba i calçat, llibres, bricolatge, JOGUINES, esports, parament de la llar, MÚSICA, ludoteca, còmics, cultura

Debats, conferències, taules rodones, actuacions musicals, activitats infantils...